NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Vandforsyning, Beredskab og Tilsyn
J.nr. 2025 - 11032
Ref. NATHG
Den 16. juni 2026

Høringsnotat vedrørende risikovurdering af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand

I forbindelse med implementering af drikkevandsdirektivet (direktiv 2020/2184) skal der jf. artikel 8 udarbejdes en risikovurdering af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand. Drikkevandsdirektivets artikel 8 er implementeret i Danmark via Bekendtgørelse om risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand (BEK nr. 1273 af 31/10/2025). Miljøstyrelsen skal hvert 6. år revidere risikovurdering af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand. Udkastet til risikovurderingen 2026 har været i offentlig høring fra 15. juni 2026 til 17. august 2026.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget 17 høringssvar med indholdsmæssige bemærkninger fra følgende parter:

Aalborg Forsyning
Bornholms Regionskommune
Bæredygtigt Landbrug
Danmarks Naturfredningsforening
Danske Regioner
Danske Vandværker
DANVA
Frederikssund Kommune
Halsnæs Kommune
HOFOR
Hvidovre Kommune
Kommunernes Landsforening (KL)
Landbrug og Fødevarer
Lolland Kommune
Odense Kommune
Styrelsen for Patientsikkerhed
Svendborg Kommune

Følgende parter har oplyst at de ikke har bemærkninger til risikovurderingen:
Erhvervsministeriet
Etablissement- og terrænkommandoen
Justitsministeriet

Miljøstyrelsen takker for de modtagne høringssvar.

Høringsnotatet er inddelt emnevist, hvor de modtagne høringssvar indledningsvist opsummeres, hvorefter bemærkninger fra Miljøstyrelsen er angivet.

Alle modtagne høringssvar er blevet læst. Høringssvarene har givet anledning til mindre ændringer i risikovurderingen.

For detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold henvises til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Afgrænsning af risikovurderingen

Hvidovre kommune, **Bæredygtig Landbrug og Landbrug og Fødevarer** efterspørger en begrundelse for den landsdækkende tilgang.

Aalborg Forsyning ønsker det tydeliggjort, at vurderingen er overordnet og således supplerer lokale indsatser såsom de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse.

Frederikssund Kommune spørger til sammenhængen mellem den seksårige revision og om det betyder, at risikovurderingen skal revideres når Miljøstyrelsen beregner nye indvindingsoplande for både eksisterende og nye vandforsyningsboringer.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Som det fremgår af risikovurderingen, dækker de 429 drikkevandsforekomster næsten hele Danmark, hvis de projiceres til terræn. Da Danmark er et lille land og geologien generelt er istidsgeologi i de første mange meter, har Miljøstyrelsen vurderet, at hele Danmark kan anses som et stort tilstrømningsområde i forbindelse med risikovurderingen. Dette er også grunden til, at der er foretaget en landsdækkende risikovurdering i stedet for en risikovurdering for hver drikkevandsforekomst. Lokale forskelle i bl.a. geologi, grundvandsdannelse og sårbarhed har betydning for den konkrete risiko. Den seksårige revision er ikke knyttet til beregningen af nye indvindingsoplande, men der vil til enhver tid blive anvendt nyeste opdaterede data.

Bemærkninger vedr. modelopsætning

Bæredygtigt Landbrug kritiserer, at aktivitetens udbredelse og hyppighed indgår i sandsynligheden, og at ukendte stofmængder kan medføre maksimal konsekvens.

KL anbefaler, at beskrivelsen af sandsynlighedskategorierne med fordel kan uddybes, så vurderingsgrundlaget fremstår tydeligere endvidere anbefales det at enkelte figurer med fordel formidles mere klart, fx er farvegradueringen i Figur 3 svær at skelne imellem. Derudover bemærkes det at modellens usikkerheder og risiko for over- eller understimering bør beskrives nærmere.

Miljøstyrelsens bemærkninger
Aktivitetens udbredelse og hyppighed har betydning for påvirkningsgraden, og indgår derfor i sandsynlighedsvurderingen. Der anvendes en konservativ tilgang ved ukendte stofmængder. Et højt risikoestimat som følge af manglende viden medfører ikke i sig selv regulering, men kan pege på behov for yderligere undersøgelser. Modellens begrænsninger og usikkerheder tydeliggøres i afsnit 3.2.

Bemærkninger vedr. datagrundlag

Danske Vandværker bemærker, at dele af datagrundlaget er fra perioden 2013-2019 og at det bør tydeliggøres som en væsentlig usikkerhed i rapporten. Det bør fremgå, hvordan Miljøstyrelsen sikrer, at risikovurderingen løbende ajourføres med nyere overvågningsdata.

Danske Vandværker, KL og **Landbrug og Fødevarer** efterspørger mere områdespecifikke data, herunder blandt andet arealanvendelse, afstrømning, grundvandsdannelse, geologi mv. Det bemærkes desuden at koblingen til den eksisterende kortlægning og forvaltning af grundvands- og drikkevandsressourcen med fordel kan styrkes, herunder den viden der allerede findes igennem grundvandskortlægning, indsatsplanlægning og kortlægning af jordforurening.

KL efterspørger desuden en uddybning af hvordan georeferencer håndteres i forhold til drikkevandsdirektivets bestemmelser om følsomme oplysninger. Endvidere kan det overvejes at tydeliggøre, hvordan mindre vandforsyninger og enkeltindvindere indgår i risikovurderingen. Derudover bemærkes det at Tabel 4 viser, at nitrat ikke vurderes at være en udfordring i de terrænnære forekomster.

Miljøstyrelsens bemærkninger
Miljøstyrelsen er enig i, at datagrundlagets alder indebærer en usikkerhed, hvilket vil blive tydeliggjort i afsnit 3.2 i den endelige risikovurdering. Ved næste revision inddrages det tilgængelige opdaterede datagrundlag, og anvendelse af områdespecifikke data overvejes inddraget. Mht. håndtering af følsomme data, så er de relevante georeferencer allerede offentligt tilgængelige i Jupiter.

Risikovurderingen omfatter som udgangspunkt forsyninger der leverer vand af drikkevandskvalitet over 10 m^3/dag og til 50 personer eller flere. Tabel 4 bygger på vandområdeplan 3 og beskriver drikkevandsforekomsternes kemiske tilstand.

Bemærkninger vedr. eksisterende regulering

Bæredygtigt Landbrug og KL bemærker, at eksisterende regulering og beskyttelse bør afspejles tydeligere i risikoestimaterne.

Miljøstyrelsen bemærkninger
Der er taget hensyn til gældende regulering i risikovurderingen, hvilket også vil blive beskrevet yderligere i risikostyringen.

Bemærkninger vedr. præciseringer

Styrelsen for Patientsikkerhed bemærker, at Sundhedsstyrelsen er blevet nævnt på side 29 i risikovurderingen, hvor det ellers normalt er Styrelsen for Patientsikkerhed der ville skulle inddrages.

Frederikssund Kommune og KL bemærker, at beskrivelsen af kommunens rolle ved overskridelse af kvalitetskrav skal afstemmes med gældende lovgivning.

Odense Kommune, Danske Vandværker og HOFOR anbefaler, at 6-PPD og 6-PPD-quinon tilføjes til Tabel 8.

Odense Kommune og **KL** bemærker endvidere, at der i afsnit 4.2 står "Kontrolprogrammet skal fornyes af kommunen mindst hvert 5. år". Der skal stå "..... *mindst hvert 6. år*".

Danske Regioner bemærker, at det fremgår, at MFS, udover blandt andet pesticider og chlorerede opløsningsmidler, også er identificeret som en stofgruppe. Pesticider og chlorerede opløsningsmidler er også MFS, så der bør stå ”andre miljøfarlige forurenende stoffer (MFS)”. Dette bør konsekvensrettes i rapporten.

Danske Regioner bemærker, at der mangler en kilde til Figur 3. Endvidere bemærkes det, at det fremgår af afsnit 3.1.2 at ”Grænseværdien for disse stoffer er sat betydeligt ned siden 2019, samtidig med, at der analyseres for flere forskellige PFAS”. For at undgå misforståelser foreslår Danske Regioner at tilføje, at det var i 2021, at grænseværdierne for PFAS blev skærpet.

KL bemærker, at anvendelsen af begreber som grundvandsressource, drikkevandsressource, drikkevandsmagasin og drikkevandsforekomst bør være mere konsekvent.

KL bemærker til Tabel 5, at det bør tydeliggøres, hvordan forskellige typer virksomheder og aktiviteter indgår i vurderingen, herunder miljøgodkendte virksomheder, øvrige virksomheder og historiske forureninger. Desuden bør det begrundes nærmere, hvorfor ulovlig anvendelse af sprøjtemidler indgår i risikovurderingen. Der ud over bemærkes det at enkelte afsnit fremstår komplekse i kapitel 4, og sammenhængen med risikovurderingen med fordel kan tydeliggøres. Herunder at beskrivelsen af screening for nye stoffer kan uddybes, at det kan overvejes at anvende begrebet "kvalitetskrav" konsekvent, hvor dette er den korrekte terminologi samt at henvisningen til at nye stoffer ofte tilføjes efter behov for hurtig handling, kan suppleres med en beskrivelse af forsigtighedsprincippet.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Konstaterede faktuelle og terminologiske fejl bliver rettet og uddybet i den endelige risikovurdering. Formålet med kapitel 4 er tydeliggjort.

Figur 3 er udarbejdet af Miljøstyrelsen, men der er indsat en kilde til data.

6-PPD og 6-PPD-quinon betragtes ikke som en stofgruppe, men som enkeltstoffer. Miljøstyrelsen er opmærksom på stofferne og da 6-PPD er ustabilt,

er Miljøstyrelsens fokus på 6-PPD-quionen, der netop indgår i GRUMO-screeningen 2026.

Bemærkninger vedr. beskyttelseszoner

Hvidovre, Lolland og Frederikssund kommuner samt **Danske Vandværker** peger på konkrete rettelser til Tabel 1.

Hvidovre Kommune spørger til, om der er en årsag til at "nationale" beskyttelseszoner som OD og OSD ikke er oprettet som beskyttelseszoner under vandrammedirektivet.

Odense Kommune spørger om de kortlagte sårbare grundvandsdannende områder (SGO) kommer til at indgå som en parameter i selve risikostyringen i forhold til prioritering af de nødvendige grundvandsbeskyttende foranstaltninger i tilstrømningsområderne.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Tabel 1 tilrettes efter de konkrete bemærkninger.

Miljøstyrelsen har undersøgt Hvidovre Kommunes spørgsmål, og det viser sig at alle beskyttelseszoner der er kortlagt i henhold til vandforsyningslovens §§ 11 og 11 a gennemfører vandrammedirektivets artikel 7 stk. 3 hvorfor de således skal indberettes til EU. Miljøstyrelsen retter afsnit 2.2 i den endelige risikovurdering.

Miljøstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke besluttet, om SGO skal indgå som en parameter i selve risikostyringen i forhold til prioritering af de nødvendige foranstaltninger.

Bemærkninger vedr. Bornholm

Bornholms Kommune bemærker at risikovurderingen baserer sig på kvartær geologi, og at der på Bornholm findes en anden geologi. Endvidere bemærkes det, at de geologiske forhold på Bornholm kan have en betydning for risikovurderingen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er opmærksom på Bornholms særlige geologi. Den aktuelle risikovurdering er overordnet og er baseret på arealanvendelser, der også kan findes på Bornholm. Ifm. administration af reglerne omkring grundvandsbeskyttelse bør der tages hensyn til de lokale geologiske forhold.

Bemærkninger vedr. Pesticider

Danmarks Naturfredningsforening, **Danske Vandværker** og **DANVA** peger på, at Miljøstyrelsens godkendelsesordning ikke i alle tilfælde giver tilstrækkelig sikkerhed for grundvandsbeskyttelse og at godkendte pesticider og nedbrydningsprodukter kan udgøre en risiko. **Danmarks Naturfredningsforening** bemærker desuden, at der påvises godkendte pesticider i koncentrationer over grænseværdien, bl.a. i boringskontrollerne og i VAP.

Danmarks Naturfredningsforening bemærker desuden at der bør være et sprøjteforbud omkring landbrugets indvindingsboringer.

Danske Regioner bemærker, at rapporten ikke forholder sig ikke til historiske fladekilder som i dag ikke er omfattet af lovgivningen, og spørger til om disse bør være en del af risikovurderingen.

Landbrug og Fødevarer bemærker, at pesticidrester fra tidligere godkendte aktivstoffer ikke udgør et retvisende grundlag for at vurdere risikoen for grundvandet ved nutidens pesticidanvendelse. Desuden bemærkes det at risikovurderingen fremhæver TFA som et eksempel på et nedbrydningsprodukt, der ikke blev identificeret i forbindelse med EU-vurderingen af de pågældende aktivstoffer og at TFA kan dannes fra mange forskellige kilder ud over landbrugets anvendelse af pesticider.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Godkendelsesordningen skal sikre anvendelse af pesticider uden uacceptabel risiko for forurening af grundvandet, men der kan fremkomme ny viden om aktivstoffer og nedbrydningsprodukter, der ikke er taget højde for i behandling af godkendelsen. Pesticidanvendelse fastholdes derfor som potentiel fare. Risikovurderingen er fremadrettet og omfatter ikke historiske fladekilder. Miljøstyrelsen foreslår desuden ikke sprøjteforbud omkring landbrugets indvindingsboringer, da de typisk ikke indvinder over 10 m³/dag og til 50 personer elle flere.

Miljøstyrelsen er bekendt med at atmosfærisk deposition af TFA også er en betydelig kilde til TFA, men ser det ikke relevant at beskrive i denne sammenhæng, da afsnittet omhandler TFA som nedbrydningsprodukt af pesticider.

Bemærkninger vedr. nitrat og gødning

Danmarks Naturfredningsforening efterspørger, at den omtalte værdi for nitrat på 6 mg/L bør nævnes i risikovurderingen og DANVA efterspørger et større fokus på nitrat i rapporten.

Bæredygtigt Landbrug og Landbrug og Fødevarer mener, at risikoen for anvendelse af gødning bør vurderes mere lokalt, og at det maksimale risikoestimat for gødskning ikke er repræsentativt. Det bemærkes at udfordringerne med forhøjede nitratkoncentrationer i høj grad er geografisk betinget og det vurderes derfor ikke, at de beskrevne udfordringer er repræsentative for samtlige tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Risikovurderingen anvender gældende kvalitetskrav, og værdien på 6 mg/L anvendes derfor ikke. Nitrat behandles yderligere i risikostyringen. Risikoestimatet for gødskning fastholdes i den landsdækkende risikovurdering, men det er korrekt, at der kan være lokale forskelle pga. geologi, grundvandsdannelse og andre relevante parametre.

Bemærkninger vedr. MBTE

Lolland Kommune efterspørger en tydeligere begrundelse for, at MBTE ikke medtages i risikovurderingen, udover at det ikke længere anvendes.

Miljøstyrelsens bemærkninger

MTBE er udfaset. Der har frem til 2017, været målt for MTBE i vandforsyningernes boringskontrol, men det blev taget ud, da der ikke blev gjort større fund. Miljøstyrelsen har derfor ikke fundet det relevant i denne fremadrettede vurdering, at identificere yderligere farer og farlige hændelser for MTBE

Bemærkninger vedr. arsen og nikkel

KL anbefaler, at det tydeliggøres, at arsen ofte er naturligt forekommende, og at arsen og nikkel kan påvirkes af geologi og indvindingsforhold.

Miljøstyrelsen bemærkninger

Miljøstyrelsen er enig i, at forekomsten kan være påvirket af naturlige og indvindingsrelaterede forhold. Miljøstyrelsen har præciseret dette i risikovurderingens afsnit 3.1.4.

Bemærkninger vedr. PFAS

HOFOR finder, at det er uhensigtsmæssigt, at miljøfarlige forurenende stoffer er opdelt i blandt andet biocider, chlorerede opløsningsmidler og en restkategori for MFS, uden at PFAS fremgår som en selvstændig eller mere tydelig kategori. PFAS har stor faglig og samfundsmæssig relevans og bør derfor fremgå mere eksplicit af risikovurderingen.

Miljøstyrelsen bemærkninger

Risikovurderingen er baseret på data fra genbesøget af tredje vandområdeplan, hvor stofgrupperne "pesticider" og "chlorerede opløsningsmidler" er behandlet som deres egen kategori. Fsva. biocider blev det i forbindelse med risikovurderingen besluttet af Miljøstyrelsen, at denne stofgruppe skulle behandles for sig selv pga. differentieret anvendelse af biocider og klassiske pesticider, og dermed kobling til forskellige farlige hændelser. Endvidere blev det besluttet af Miljøstyrelsen at der skulle være en overordnet kategori for MFS hvorunder PFAS-stoffer indgår.

Bemærkninger vedr. GRUMO

Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at GRUMO-analyser fra 2025 ikke kan bruges til at lave tidsserier, da SGAV i 2025 har besluttet kun at analysere indtag hvor der blev fundet pesticidrester i 2024. Endvidere bemærker Danmarks Naturfredningsforening, at SGAV i 2026 helt har undladt at analysere grundvandet fra GRUMO for pesticidrester.

Lolland og Odense Kommuner, Aalborg Forsyning, HOFOR, DANVA Danske Regioner og **KL** anbefaler, at der fremadrettet bør være fokus på udvidelse, planlægning og finansieringen af GRUMO-programmet. Flere

høringsparter forslår desuden bestemte stoffer der bør være mere opmærksomhed omkring i GRUMO-programmet. Endvidere anbefaler **Danske Regioner**, at Vandpanelets arbejde opprioriteres.

Frederikssund kommune bemærker, at det ifølge lovgivningen hverken er Sundhedsstyrelsen eller Miljøstyrelsen der er forpligtiget til at fastsætte nye drikkevandskvalitetskriterier, som er forudsætningen for, at et nyt kemisk stof kan tilføjes til drikkevandsbekendtgørelsen og GRUMO-programmet. Kommunen henstiller således til, at lovgivningen ændres så de statslige myndigheder forpligtes til at lave en faglig vurdering og en eventuel fastsættelse af drikkevandskvalitetskrav, når der opstår mistanke om, at et nyt kemisk stof i grund- eller drikkevandet kan udgøre en fare for menneskers sundhed.

Miljøstyrelsens bemærkninger
Risikovurderingen anvender den seneste GRUMO-rapport med data frem til 2024. Bemærkninger om GRUMO's fremtidige omfang og finansiering vedrører risikostyringen og den generelle overvågningsindsats. Miljøstyrelsen vil her beskrive behovet for relevant overvågning. Miljøstyrelsen kan fastsætte drikkevandskvalitetskriterier med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 14.

Bemærkninger vedr. drikkevandsbekendtgørelsen

Hvidovre kommune efterspørger en vurdering af bisphenol A og uran og af muligheden for ændret målefrekvens.

Miljøstyrelsens bemærkninger
Miljøstyrelsen vurderer, at ændringer til Drikkevandbekendtgørelsen bilag ligger udenfor denne risikovurdering.

Bemærkninger vedr. vejsalt

Halsnæs Kommune undrer sig over, at der i bilag 3 ikke er lavet en samlet vurdering af saltning af vej/jernbane/landingsbane vedr. anvendelse og bortskaffelse gennem regnvandsbede/bassiner og nedsivningsanlæg.

Hvidovre Kommune bemærker, at Miljøstyrelsen har vurderet at saltning af vej/jernbane/landingsbane som farlig hændelse der ikke udgør en grundvandstrussel og anfører, at vejsalt lokalt kan øge kloridindholdet i grundvandet.

Miljøstyrelsens bemærkninger
Vejsalt har i risikovurderingen et risikoestimat under grænsen for særskilt behandling i hovedrapporten. Det udelukker ikke lokale problemer. Miljøstyrelsen fastholder vurderingen og høringssvaret fører ikke til ændringer i risikovurderingen.

Bemærkninger vedr. VE-anlæg

Aalborg Forsyning anbefaler, at VE-anlæg placeres uden for indvindingsoplande ud fra et forsigtighedsprincip. Aalborg Forsyning anbefaler, at dette medtages i risikovurderingen.

Miljøstyrelsens bemærkninger
VE-anlæg behandles gennem den kommunale planlægning med konkret vurdering af det enkelte anlæg. De medtages derfor ikke som særskilt farlig hændelse i den landsdækkende risikovurdering.

Bemærkninger vedr. Bilag 1

KL bemærker, at sammenhængen mellem tilstrømningsområder og indvindingsoplande for de almene vandforsyninger bør beskrives tydeligere.

Miljøstyrelsens bemærkninger
Bilag 1 beskriver ikke sammenhængen mellem indvindingsoplande til almene vandforsyninger og tilstrømningsområder, men derimod sammenhængen mellem tilstrømningsområder og georeferencer for indvindingssteder af drikkevand.

Bemærkninger vedr. bilag 2

KL bemærker, at sammenhængen mellem de præsenterede data og de almene vandforsyningers boringer kan tydeliggøres. Desuden bemærkes det at anvendelsen af begreberne "sikkerhed" og "usikkerhed" i enkelte tabeller bør præciseres og gennemtænkes konsekvent anvendt. Det virker ikke intuitivt, at datasættet opererer med "Lav", "Mellem" eller "Stor Sikkerhed" for "Usikkerhedsvurdering".

Miljøstyrelsen bemærkninger
Miljøstyrelsen har til risikovurderingen anvendt et allerede eksisterende datasæt der er udarbejdet i forbindelse med genbesøget af tredje vandområdeplan. Miljøstyrelsen har derfor ikke mulighed for at foretage ændringer i datasættet.

Bemærkninger vedr. bilag 3

Utætte kloak- og regnvandsledninger, nedsivningsanlæg og nedsivning af regnvand

HOFOR finder, at risikovurderingen bør afgrænse risikoen fra regnvand mere præcist. Det bør tydeliggøres, at risikoen navnlig knytter sig til afstrømmende regnvand fra veje, tagflader, befæstede arealer, regnvandsbassiner og regnbede, hvor regnvandet kan indeholde MFS.

Miljøstyrelsens bemærkninger
Miljøstyrelsen har ændret på ordlyden i afsnit 3.3.2.1, så det fremgår mere klart, at det er det afstrømmende regnvand, der vurderes problematisk.

Anvendelse af kemikalier i forbindelse med drift

Aalborg Forsyning, Danske Vandværker og HOFOR anbefaler, at biocider til flise- og tagrens bør indgå i vurderingen af relevante farer og farlige hændelser i hovedrapporten. Det vurderes at denne anvendelse kan indebære en risiko for afstrømning og nedsivning af biocidstoffer til grundvandsressourcen.

Aalborg Forsyning anbefaler desuden, at nitrat og pesticider fra plænerens og vedligeholdelse af haver bør indgå i vurderingen af relevante farer og farlige hændelser i hovedrapporten.

HOFOR anbefaler, at byggematerialer og deres potentielle betydning for grundvandet adresseres i risikovurderingen, da dette kan være en mulig kilde til påvirkning af grundvandsressourcen.

Danske Regioner bemærker, at nedsivning af chlorid, cyanid og/eller PFAS fra veje samt mobilisering af MFS i forbindelse med stigende grundvand bør indgå i risikovurderingen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen fastholder medium risikoestimat for pesticider, biocider og nitrat på græsplæner, tage og fliser under forudsætning af lovlig anvendelse. Chlorid/cyanid og PFAS fra veje er behandlet i bilag 3 under de kemiske grupper hhv. salt (chlorid/cyanid) og MFS (PFAS). Byggematerialer tilføjes til Bilag 3 og Tabel 5 i risikovurderingen som en farlig hændelse og mobilisering af MFS ifm. stigende grundvand beskrives i kapitel 4.

Sportsanlæg og rekreative arealer

Aalborg Forsyning ønsker et højere risikoestimat for pesticider på foreningsdrevne arealer så det ender med et "højt" risikoestimat. **Danske Vandværker** og **Danske Regioner** finder, at Miljøstyrelsen bør overveje at inddrage kunstgræsbaner som en særskilt farlig hændelse, da disse kan indeholde MFS, som potentielt kan udvaskes.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Risikoestimatet for pesticider på foreningsdrevne arealer fastholdes under den antagelse, at der kun anvendes godkendte produkter. Kunstgræsbaner medtages ikke særskilt i risikovurderingen. Miljøstyrelsens har en vejledning om kunstgræsbaner (her), hvor det bl.a. beskrives, at der skal udføres en konkret vurdering ifm. etablering af kunstgræsbaner.

Opbevaring (deponi og jord)

Danske Regioner anbefaler mere relevante eksempler på genererationsforureninger såsom Naverland, Vestergade og Lundtoftevej, der fortsat afventer finansiering til oprensning. **KL** ønsker, at beskrivelsen af deponeringsanlæg uddybes, herunder anlæggets placering og afstrømningsforhold.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Afsnit 3.3.2.5 i risikovurderingen tilrettes. Beskrivelsen af deponeringsanlæg udbygges ikke, da risikovurderingen er overordnet og landsdækkende.

Råstofgrave

Aalborg Forsyning og DANVA bemærker, at transportvejen for uønskede stoffer til grundvandsmagasinet mindskes ved afgravning af materiale ved indvinding af råstoffer. Det anbefales, at dette medtages og indarbejdes i risikovurderingen. Endvidere bemærker **DANVA**, at råstofgrave historisk set er

blevet anvendt til lovlig såvel som ulovlig bortskaffelse af kemikalier og andet affald.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen har for nuværende ikke viden om, at afgravning af materiale ved indvinding af råstoffer udgør en betydelig risiko.

Landbrug

Odense Kommune foreslår tilføjelse af udbringning af afgasset biomasse som en farlig hændelse i risikovurderingen. **Aalborg Forsyning og DANVA** foreslår tilføjelse af pesticider og gødning til produktion af juletræer og pyntegrønt som en farlig hændelse i risikovurderingen. **HOFOR** foreslår, at usløjfede boringer bør indgå som en farlig hændelse i risikovurderingen. **DANVA** foreslår, at pesticider anvendt på frugtplantager og planteskoler bør indgå som en farlig hændelse i risikovurderingen. **Svendborg Kommune** foreslår, at minivådområder bør indgå som en farlig hændelse i risikovurderingen samt at en væltet marksprøjte bør føre til en højere konsekvens end angivet i Bilag 3.

Danske Vandværker finder, at risikovurderingen bør forholde sig tydeligere til forskellen mellem detektionsgrænser for forurenende stoffer i jord og kvalitetskriterier for vand. For jordrelaterede hændelser, eksempelvis jordforbedring, terrænregulering og udlægning af jord, kan der være en væsentlig usikkerhed, hvis detektionsgrænsen i jord ligger betydeligt højere end de relevante grænseværdier eller kvalitetskriterier i vand.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bilag 3 og Tabel 5 vil i den endelige risikovurdering blive udvidet med relevante aktiviteter, herunder afgasset biomasse, juletræsplantager/skovdrift, usløjfede boringer og spild ved sprøjtning i væksthuse. Minivådområder tilføjes ikke til Bilag 3 og Tabel 5 i den endelige risikovurdering, da det vurderes at disse ikke udgør en væsentlig fare for forurening af grundvandet, hvis vejledning om etablering af minivådområder følges. Vejledningen kan findes her.

Endvidere vurderes det ikke, at en væltet marksprøjte bør have en konsekvens højere end 3, da sådanne hændelser typisk kan afværges. Jordrelaterede hændelser er vurderet konservativt bl.a. på grund af forskelle mellem detektionsgrænser for forurenende stoffer i jord og kvalitetskriterier for vand.

Bemærkninger vedr. risikostyringen

Danske Vandværker, Danske Regioner og **HOFOR** efterspørger klar myndighedsrolle- og ansvarsfordeling, herunder på tværs af kommunegrænser.

KL og **Danske Vandværker** efterspørger større klarhed om, hvordan risikovurderingen skal anvendes i praksis, herunder beskrivelse af mulige foranstaltninger og risikostyringstiltag for de væsentlige risici.

Bæredygtigt Landbrug, Danske Regioner og Danske Vandværker vurderer at det er centralt, at der tages hensyn til det konkrete indvindingssted, hydrogeologiske forhold, eksisterende måledata, kendte forureningskilder, transporttid og eksisterende beskyttelsesforanstaltninger før det vurderes, om der er behov for yderligere risikostyring.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Risikovurderingen identificerer og prioriterer farer og farlige hændelser, mens konkrete foranstaltninger behandles i risikostyringen. Risikostyringen vil koble væsentlige risici til relevante tiltag og beskrive eksisterende regulering. Risikostyringen skal desuden ses som et hjælpeværktøj til en politisk prioritering af relevante risikotiltag. Hvis de risikostyrende tiltag fører til en ændring af reguleringen, vil myndighedernes roller og ansvar på dette tidspunkt blive afklaret. Hvor et tiltag forudsætter lokal vurdering, bør der som udgangspunkt inddrages relevante geografiske og hydrogeologiske forhold.